

महिलांवरील अत्याचाराची प्रकरणे तातडीने
निकाली काढण्यासाठी १४ विशेष न्यायालये व
पदनिर्मिती

महाराष्ट्र शासन
विधी व न्याय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: विशेष १३१३/प्र.क्र.६९/ नऊ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १७ जानेवारी, २०१४

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: विधी व न्याय विभाग, सीआरसी ६०९५/ (४७)/ का. नऊ, दि.१६.८.१९९६
- २) शासन निर्णय क्रमांक: विधी व न्याय विभाग, सीआरसी १०९७/१०६२(१२१)/का. नऊ,
दि.६.५.१९९८
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: विधी व न्याय विभाग, सीआरसी१००४/ ५३१/ (३८)/ नऊ,
दि.३.११.२००७

प्रस्तावना -

राज्यात महिलांवरील अत्याचाराची प्रकरणे त्वरेने निकाली काढण्यासाठी यापूर्वी अहमदनगर, अकोला, अमरावती औरंगाबाद, बुलढाणा, बीड, जळगाव, नागपूर, यवतमाळ, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर व मुंबई या जिल्ह्यात एकूण १३ विशेष न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. या विशेष न्यायालयांव्यतिरिक्त नगर दिवाणी सत्र न्यायालय-बृहन्मुंबई, भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, जालना, लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापूर, वर्धा या १४ जिल्ह्यात विशेष न्यायालये स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

महिलांवरील अत्याचाराची (मतिमंद मुलींच्या प्रकरणांसहित) प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी नगर दिवाणी सत्र न्यायालय-बृहन्मुंबई, भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, जालना, लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापूर, वर्धा या १४ जिल्ह्यात विशेष न्यायालये स्थापन करण्यात येत आहेत. सदर १४ न्यायालयांपैकी, मुंबई येथील न्यायालयाकरिता ८ पदे व अन्य १३ न्यायालयांकरिता (प्रत्येक न्यायालयाकरिता ७ पदे याप्रमाणे) ९१ पदे अशी खालील विवरणात दर्शविल्याप्रमाणे एकूण ९९ पदे निर्माण करण्यात येत आहेत. सदर पदे २ वर्षांकरिता निर्माण करण्यात येत असून २ वर्षांनंतर या पदांच्या आवश्यकतेबाबत आढावा घेण्यात यावा.

२. नगर दिवाणी सत्र न्यायालय-बृहन्मुंबई येथील विशेष न्यायालयाकरिता ८ पदे खालीलप्रमाणे आहेत.

अ. क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी (रुपये)	पद संख्या (१ न्यायालयासाठी)
१	न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय	५१५५०-१२३०-५८९३०-१३८०-६३०७०	१
२	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	रु.९३००-३४८००/- + ग्रेड वेतन रु.४६००	१
३	अधिक्षक / शिरस्तेदार	रु.९३००-३४८००/- + ग्रेड वेतन रु.४४००	१
४	दुभाषी	रु.५२००-२०२००/- + ग्रेड वेतन रु.२८००	१
५	लिपिक-टंकलेखक	रु.५२००-२०२००/- + ग्रेड वेतन रु.२४००	२
६	हवालदार	रु.४४००-७४४०/- + ग्रेड वेतन रु.१६००	१
७	शिपाई	रु.४४००-७४४०/- + ग्रेड वेतन रु.१३००	१
	एकूण		८

३. भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, जालना, लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापूर, वर्धा या १३ जिल्ह्यातील विशेष न्यायालयांकरिता प्रत्येकी ७ पदे खालीलप्रमाणे आहेत.

अ. क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी (रुपये)	पद संख्या (१ न्यायालयासाठी)	पद संख्या (१३ न्यायालयासाठी)
१	जिल्हा व सत्र न्यायाधीश	५१५५०-१२३०-५८९३०-१३८०-६३०७०	१	१३
२	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	रु.९३००-३४८००/- + ग्रेड वेतन रु.४६००	१	१३
३	अधिक्षक / शिरस्तेदार	रु.९३००-३४८००/- + ग्रेड वेतन रु.४४००	१	१३
४	वरिष्ठ लिपिक	रु.५२००-२०२००/- + ग्रेड वेतन रु.२४००	१	१३
५	कनिष्ठ लिपिक	रु.५२००-२०२००/- + ग्रेड वेतन रु.१९००	१	१३
६	हवालदार	रु.४४००-७४४०/- + ग्रेड वेतन रु.१६००	१	१३
७	शिपाई	रु.४४००-७४४०/- + ग्रेड वेतन रु.१३००	१	१३
	एकूण		७	९१

४. वर नमूद केलेली ९९ पदे निर्माण करण्यास आणि ती विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून भरण्यात आलेल्या दिनांकापासून प्रथमतः दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ पर्यंत चालू ठेवण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर अस्थायी पदांना दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ नंतर पुढील मुदतवाढ घेणे आवश्यक राहिल.

५. याकरिता येणारा खर्च "भागणी क्रमांक जे-१, २०१४ - न्यायदान (दत्तमत), १०५- दिवाणी व सत्र न्यायालये, (०१) (०१) मुंबई शहर दिवाणी व सत्र न्यायाधीश (०१) सांकेतांक क्रमांक (२०१४ ०१६३) व "भागणी क्रमांक जे-१, २०१४, न्यायदान, (दत्तमत) १०५ दिवाणी व सत्र न्यायालये (०२)(०१) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, सांकेतांक क्रमांक(२०१४ ०१७२) " या लेखाशिर्षाखाली भागविण्यात यावा.

६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ७०४/२०१३/व्यय-६, दिनांक १०.१.२०१४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०११७१५२८३४५३१२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.सो.शिंदे)

विधी सल्लागार-नि-सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- २) प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई,
- ३) प्रमुख न्यायाधीश, जिल्हा व सत्र न्यायालय, भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, जालना, लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापूर, वर्धा
- ४) महालेखापाल- एक (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
- ५) महालेखापाल-दोन (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
- ६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ७) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ८) जिल्हा कोषागार अधिकारी, भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, जालना, लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापूर, वर्धा
- ९) वित्त विभाग/ व्यय-६,
- १०) विधी व न्याय विभाग कार्यासन-२३,२४ व २५
- ११) निवड नस्ती